

§ 3. Împrejurări ce exclud procedura contravențională

Aceste împrejurări apar în urma realizării principiului aflării adevărului obiectiv. Articolul 234 CCA prevede că procedura contravențională nu poate fi începută, iar cea începută trebuie întreruptă în cazul existenței următoarelor circumstanțe:

1. *Lipsa faptei contravenționale* înseamnă că ori fapta antisocială comisă nu este protejată de norma materială a dreptului contravențional (CCA nu prevede asemenea contravenție) ori fapta antisocială comisă nu se încadrează în norma juridică contravențională, prin urmare nu apare raportul juridic al dreptului contravențional și nu poate fi începută procedura contravențională.

2. *Nealingerea de către persoană a vârstei de șaisprezece ani piună la momentul comiterii contravenției*. În acest caz, fapta antisocială comisă se încadrează în norma materială concretă a dreptului contravențional, a apărut raportul juridic al dreptului contravențional, ar putea fi începută procedura contravențională, însă conform prevederilor art. 12 CCA subiectul răspunderii contravenționale poate fi numai persoana care pînă la momentul comiterii contravenției a atins vârsta de 16 ani.

3. *Iresponsabilitatea persoanei care a comis o acțiune sau o inacțiune ilicită*. Subiectul răspunderii contravenționale poate fi persoana care nu numai că a atins vârsta de 16 ani, ci și care este responsabilă. Art. 19 CC A indică că nu urmează a fi trasă la răspundere contravențională persoana care în timpul comiterii acțiunii ilicite sau a inacțiunii se alia în stare de iresponsabilitate, adică nu putea să-și dea seama de acțiunile sale sau să le conducă din cauza unei boli psihice cronice, unei tulburări temporare a activității psihice, debilității mintale sau a unei alte stări patologice (lipsește subiectul).

4. *Acționarea persoanei într-o situație de extremă necesitate sau de legitimă apărare*. În acest caz este comisă fapta contravențională, a apărut raportul juridic al dreptului contravențional, există subiectul răspunderii contravenționale, dar mai există și circumstanțele, prevăzute de legiuitor, care stimulează participarea cetățenilor la combaterea contravenționalității, la stoparea faptelor antisociale periculoase. Art. 17 CCA prevede că nu urmează a fi trasă la răspundere contravențională persoana care, deși a săvârșit o acțiune prevăzută de CCA sau de alte acte normative, ce stabilesc răspunderea contravențională, însă a acționat în stare de extremă necesitate. Potrivit art. 18 CCA nu urmează a fi trasă la răspundere contravențională... persoana care a acționat în stare de legitimă apărare. În aceste cazuri în acțiunile făptuitorului lipsește *latura subiectivă* a contravenției.

5. *Emiterea unui act de amnistie, dacă el suprimă aplicarea sancțiunii contravenționale*. Dacă data comiterii faptei contravenționale a coincis cu data emiterii unui act de amnistie, procedura contravențională nu va fi începută. Dacă actul de amnistie a fost emis după data comiterii contravenției, însă pînă la data emiterii deciziei, sau revizuirii cazului procedura contravențională va înceta.

6. *Abrogarea actului, care stabilește răspunderea contravențională*. Această

împrejurare poate servi ca temei numai pentru încetarea procedurii contravenționale. Dacă abrogarea actului care stabilea răspunderea contravențională a avut loc pînă la comiterea faptei antisociale, atunci valoarea socială respectivă nu era protejată de norma juridică contravențională, iar fapta antisocială comisă nu prezenta o faptă contravențională și, respectiv, procedura contravențională nu putea fi începută.

7. Expirarea termenilor, prevăzute de art. 37 al CCA pînă în momentul examinării cazului contravențional.

în dispoziția acestui articol se spune că: „Sancțiunea administrativă poate fi aplicată nu mai tîrziu de trei luni de la comiterea contravenției, iar în cazul contravenției continue - nu mai tîrziu de trei luni de la descoperirea ei.

În cazul contravențiilor din domeniul impozitelor, taxelor, primelor de asigurare și disciplinei financiare, sancțiunea se aplică nu mai tîrziu de un an de la data comiterii acestora.

În cazul unui refuz de a intenta un proces penal sau în caz de clasare a procesului penal, dacă în acțiunile unei persoane există indici ai contravenției, atunci sancțiunea contravențională administrativă nu poate fi aplicată mai tîrziu de trei luni de la data adoptării deciziei cu privire la refuzul de a intenta procesul penal sau de a-1 clasa.

8. Existența pe același fapt, în privința persoanei trase la răspundere contravențională, a hotărîrii unui organ competent (uneipersoane cu funcții de răspundere) de aplicare a sancțiunii contravenționale ori existența hotărîrii neanulate de a se clasa cazul cu privire la contravenția comisă, precum și existența pe faptul dat a unei cauze de urmărire penală.

Această împrejurare este o formă de realizare a principiului dreptului contravențional - neadmiterea sancționării duble pentru una și aceeași faptă contravențională;

9. Decodarea persoanei, față de care s-a început procedura contravențională în cazul respectiv.

§ 4. Probele în procedura contravențională

Organele (persoanele cu funcții de răspundere) abilitate de a constata fapta contravențională și de a examina cazul contravențional sînt independente în efectuarea analizei juridice a faptei antisociale periculoase comise, în aprecierea gradului de pericol social al acesteia, constatarea vinovăției făptuitorului, selectarea felului sancțiunii, emiterea deciziei privind aplicarea pedepsei contravenționale față de persoana vinovată de comiterea contravenției. Însă decizia respectivă trebuie să fie bazată și argumentată prin analiza probelor administrate.

Art. 239 CCA stipulează că „organul (persoana cu funcții de răspundere) apreciază probele după intima sa convingere, bazată pe cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a tuturor circumstanțelor cazului în ansamblul lor, călăuzindu-se de lege”.

În procedura contravențională *constituie probă* orice element de fapt, obținut legal, care servește la constatarea existenței ori inexistenței unei contravenții, la identificarea făptuitorului și la cunoașterea circumstanțelor pentru justa soluționare a cazului.